

Pavel Němec

Doba kamenná

Osoby:

Náčelník

Náčelníková

Lovec

Lovcová

Písař

Písařová

Stará

Dcera

Mladík

První (šaman)

Druhý (jediný všemohoucí a vševědoucí)

Kontakty na autora:

Pavel Němec
Jiráskova 647
256 01 Benešov

tel. 731 575 072

E-mail: nemec.pavel@seznam.cz

OBRAZ 1

(V portálech sedí dvě podivná individua, u sebe mají oba kožený vak. První si vybírá vši a s chutí je pojídá, druhý vypadá, jako by spal. Čas od času však kontroluje toho bdícího. Potom začne chrápat, neustále ale prvního kontroluje a zprvu jen mírné chrápání postupně zesiluje. První si ho teď všimne a schová se za oponku, zpoza které vykukuje pouze hlava. Po chvilce vyleze, vezme klacík a hodí ho směrem ke druhému, ten se však ani nepohne. První velmi ostražitě zaleze za oponku. Druhý to okamžitě zaregistruje a plíží se ke stanovišti prvního. Svůj vak si však vezme s sebou. Na stanovišti prvního popadne jeho vak a vyndává z něj postupně jakousi čelenku, kterou si hned zkouší, různé šňůrky z korálek peříček a kostí, podivný kamenný nástroj, který chvíli zkoumá a snaží se mu přijít na kloub, ale neví si s ním rady, nakonec vytáhne jablko a okamžitě se do něj zakousne. První se mezitím vyplíží zpoza oponky v levém portále a překvapeně hledí do místa, kde před tím ležel Druhý. Potom zjistí, jak se věci mají a rychle zase zaleze. Druhý mezi tím doslova debužiruje na jablku – musí mít asi strašný hlad. Najednou zbystří, zaposlouchá se, rychle vrátí okousané jablko zpět do vaku a přeběhne na své původní místo; ulehne a začne chrápat. Náhle zpoza oponky v pravém portále vyskočí s výkřikem První se zřejmým úmyslem ztrestat zloděje, ale u jeho vaku nikdo není. Překvapeně hledí střídavě na svůj vak a na Druhého a nechápe. Pak začne kontrolovat obsah svého vaku. Vyndává jednotlivé věci se spokojeným mručením, až narazí na okousané jablko. Mručení je vystřídáno nešťastným zakvílením. Podívá se do levého portálu, kde stále spokojeně chrápe Druhý. Velmi suverénně jde k němu s okousaným jablkem v ruce, potom si to ale rozmyslí a vrátí se a místo ohryzku si vezme klacek. Pomalu a obezřetně se blíží ke druhému a pokusí se do něj opatrně klackem šťouchnout. Druhý je však ve střehu, klacek mu vytrhne a vyskočí.)

(Celý následující dialog je postaven na tom, že oba se domnívají, že si s tím druhým nemohou rozumět a používají pouze samohlásky. O to výrazněji gestikulují a intonují, mluví zkrátka „rukama–nohama“. Celé to musí být uděláno tak, aby divák věděl, o čem je řeč, byť třeba ne úplně "doslova".)

První (Po chvíli se probere z překvapení, vrátí se pro ohryzek a ukazuje ho.)
EA II AO! (Sežral jsi mi jabko!)

Druhý OA? (No a?)

První O EŮE! (To nemůžeš!)

Druhý AE ÚU. (Ale můžu.)

První Á I UÁU!! (Já ti ukážu!!)

Druhý (Směje se) A UA! (Tak ukaž!)

První (Doběhne do svého portálu, z vaku, vytáhne podivný kamenný nástroj, se kterým si prve Druhý nevěděl rady a zaujme bojový postoj.) Á!!

Druhý (Sáhne po klacku.) É!!

První (Začne couvat) Í!!

Druhý (Vyrazí za ním, hrozivě se rozpřáhne.) Ó!!

První (Skrčí se chytne si hlavu) Ů!! (Čeká na ránu)

Druhý (Vychutná si ho pohrdavým krátkým) Y!! (Otočí se a povýšeně, vítězně odchází do svého portálu)

První (Opatrně si pustí hlavu.) Má strašnou přesilu.

Druhý (Zarazí se.) Cože?

První (Okamžitě se znovu popadne za hlavu. Velmi nahlas) Že máš strašnou přesilu!!

Druhý Ale ne cože – že tě neslyším. Cože – jak to, že si rozumíme?

První (Stále si drží hlavu a řve jako nedoslýchavý) Cože?

Druhý (Vrátí se k Prvnímu, sundá mu ruce z uší a pokračuje docela potichu) Je to takhle lepší?

První Jo!

Druhý No tak jak to, že si rozumíme?

První Nevím. (Náhle dostane nápad) Asi máme stejnou řeč!

Druhý (Pateticky rozpřáhne paže) Příteli! Bratře!!

První Nejsi můj přítel. Sněd jsi mi večeři.

Druhý Večeři?

První (Beze slova uraženě ukazuje ohryzek.)

Druhý Jo večeři! (Směje se) No... To sis, koukám, pěkně zalovil, co?

První Nezabývám se tak podřadnou činností jako je lov. (Rychlý přechod na své stanoviště. Ze svého vaku vytahuje čelenku a obléká si ji, ověsí se šňůrkami z korálek, kostí a různých peříček. Potom se obrátí na druhého, blíží se k němu

s chřestítkem.) Jsem mocný šaman, nejmocnější ze všech šamanů! (Začne nad druhým čarovat rukama a nesrozumitelně kvílet.)

Druhý Na mě to nezkoušej, já moc dobře vím, že ty tvoje kouzla nefungují.

První COŽE?!?! Jak jen můžeš... (Vzhlédne k nebesům a spustí pateticky) Bohové všechno slyší!

Druhý (S naprostým klidem.) Ale můžu, docela klidně můžu.

První (Vztáhne ruce k nebi, velmi pateticky) Óóó nesmrtelní mocní bohové, odpusťte tomuto ubohému bezvýznamnému pozemskému červovi jeho strašný prohřešek, kterého jistě již v této chvíli hluboce lituje ...

Druhý (Baví se.) Nech toho – já jsem taky šaman.

První (Ztichne, ruce má ještě chvíli vzpažené jakoby v náboženském transu, potom je dá dolů, velmi střízlivě:) Aha. (A jde ke svému vaku odložit šamanské propriety.)

Druhý (Přijde k Prvnímu a chlácholí ho.) Ale tys byl asi dobřej šaman. Takovej... věrohodnej.

První Jakýpak byl? Já JSEM šaman! Mocný šaman, nejmoc...

Druhý ...Nejmocnější ze všech šamanů. To už jsi říkal. Jenže bez tlupy seš prd a ne šaman.

První Ale já... já jsem...

Druhý Vyhodili tě?

První Vyhodili? Che! Celá tlupa klečela před mou chatrčí! Ženy s pláčem padaly tváří do prachu a objímaly má kolena! Muži prosili: "Neodcházej ó velký šamane! Kdo teď požehná našemu lovu, kdo usmíří rozhněvané bohy?" A náčelník... náčelník ten mi dokonce... ten mi...

Druhý No jo. Mě taky vyhodili. Je to nevděk.

První (Po pauze to vzdá.) Nevděk!!! Představ si, že chtěli, abych PRACOVAL!!!

Druhý (Štítivě odskočí.) Ale fuj!! (Pauza) U nás umřel starý náčelník. Určil jsem nového, ale muži přišli na to, že je hlupák.

První A dál?

Druhý Vybrali si jiného. (Povzdech) No a ten hlupák nebyl.

První Hmm, to ti nezávidím.

Druhý Co mi nezávidíš? Vždyť jsi taky bez tlupy!

První U mě je to ovšem pouze dočasná situace.

Druhý Jak to?

První Tady dole u řeky (rozhlédne se a ztiší hlas), představ si, že tu je tlupa, která nemá šamana!

- Druhý Já vím. Už... (ukáže na prstech čtyři) ...několik dní je sleduju.
- První Tak to pozor! To bude moje tlupa!! Sleduju je už... (na prstech ukáže dvě) ...mnohem dýl! Dokonce mám jejich největší vynález! (Ukazuje nástroj, se kterým si ani jeden z nich neví rady.)
- Druhý Tys jim ho... (Naznačuje krádež)
- První Co?
- Druhý Ukrad?
- První Pouze z vědeckého zájmu... – To ovšem nevzdělanec nemůže pochopit!
- Druhý Nevzdělanec! (Přinese ze svého vaku kamennou motyku) Víš co to je?
- První Něco... něco jako sekera. Ale...
- Druhý TOHLE je jejich největší vynález! MOTYKA!!
- První Mo–ty–ka? A k čemu je ten motyka dobrej?
- Druhý TA motyka! A TA motyka je dobRÁ k okopávání hlíny.
- První TA motyka? – Snad nechceš říct, že to vymyslela ženská?!
- Druhý Jistě že ne! Jenomže v týhle tlupě neurčují rod podle toho, kdo tu věc vynalezl, ale podle toho, kdo s ní pracuje. – No! – TA motyka!! Docela slušně jsem se seznámil s jejich gramatikou, když jsem včera v dřevníku čekal, až se setmí.
- První V dřevníku?
- Druhý Jistě. To je ta jeskyně dole u řeky. Mají tam zásobu suchého dříví na zimu.
- První To je rozum – schovávat se dole u řeky. Vždyť odtamtud není kam utéct. Jedině přímo do tábořiště.
- Druhý Omyl! Kousek za řekou je krásná prostorná suchá jeskyně, kde bydlím. Ale u řeky se pořád někdo motá. Musel jsem počkat, až se setmí. No, zase jsem měl dost času poznat jejich gramatiku.
- První Co? Kde že bydlíš?
- Druhý V jeskyni na druhý straně řeky!
- První Nechtěj mi tvrdit, že umíš lítat. Nebo plavat jako ryba.
- Koho řeka vzala,
toho nevydala
- to je dávná moudrost bohů. Zná jí každý malý dítě.
- Druhý Jo leda tak u vás. A tady u těch. Mě už jako kluka učili:
- Ten kdo chce mít hody,
nesmí se bát vody.

U nás umí plavat každý. Teda ne zrovna jako ryba, ale přeplavat řeku není problém. A když najdeš brod, nemusíš umět ani plavat.

První BROD??? (Vůbec nechápe o čem je řeč)

Druhý Brod. – Místo, kde voda není hluboká a řeka se dá přejít.

První Řeka se nedá přejít!!! (S výsměchem) Leda, že bys uměl chodit po vodě.

Druhý To je nápad!!! – Představ si to: Začíná se šerit, muži a ženy se sesednou k ohni, aby po celodenní dřině dali spočinout svým znaveným údům a tu náhle zaslechnou zpěv nábožné písně. Překvapeně vzhlednou k řece, odkud píseň zazní a v ohni zapadajícího slunce spatří postavu, která k nim KRÁČÍ PO VODĚ. Ještě vnuci jejich vnuků o tom budu vyprávět svým potomkům jako o zázraku. A jednou, až lidi vynaleznou písmo, určitě o tom někdo napíše. Heleď, ty si zůstaň šamanem, ale já jsem od zítřka Bůh.

První Jen s tím tak nespíchej. Podívej se, jak je tu vyprahlá zem. Tady už pěkně dlouho nepršelo.

Druhý No a co má být?

První Mohli by po tobě chtít, když si tak dobře rozumíš s vodou, abys jim nějakou přivolal shora.

Druhý Máš pravdu. Lepší bude pár dnů počkat a přijít přímo s deštěm. Přinést jim ho jako dar, rozumíš?

První Rozumím. Ale sežral jsi mi všechny moje zásoby. Do deště nevydržíme.

Druhý Hlad je hlad. Jdeme hned. Nějak to s nima skoulíme.

První (Nedůvěřivě.) Ty opravdu umíš chodit po vodě?

Druhý Ale vůbec ne. Představ si... (Chce vysvětlovat, ale potom jenom mávne rukou)
Copak ty jsi nikdy nešlápnul do louže? Copak jsi nikdy nepřešel potok?

První No to jo!

Druhý Tak vidíš.

První Ale potok není řeka!! Taky už jsem přeskočil krtinu a nebudu proto tvrdit, že umím přeskočit horu.

Druhý Jenomže když najdeš správný místo, kterému se říká BROD, celou cestu přes řeku nemusí být větší hloubka než v potoce. Ale kdo se bojí vody jako ty nebo tamti, nikdy nemůže brod najít. Ani to totiž nezkusí.

První Nauč mě to! – Myslím, že bych nebyl špatný bůh.

Druhý Bůh budu já. A ty budeš jejich šamanem.

První Dobře. Když o tom tak přemýšlím, jediný bůh není tak špatný nápad. A šaman, který OPRAVDU rozmlouvá s bohem, to je teprve novinka! (Vezme Druhého kolem ramen a společně odcházejí za oponku) Podívej se , já si myslím, že když budeme rozumně spolupracovat, můžeme se mít dobře oba. Já zařídím, aby svému jedinému všemohoucímu a vševědoucímu bohu obětovali právě to co mu chutná, sem tam nějaké to zasvěcení panny zařídím, ty zase občas uděláš na můj pokyn nějaký ten zázrak...

KONEC PRVNÍHO OBRAZU

OBRAZ 2

(Na scéně je ležení z doby kamenné. Je tu starý náčelník, jeho žena a jejich dcera, lovcova žena a ještě Písař a jeho žena. Stranou sedí Stará – vdova po starém šamanovi. Náčelníková zkouší dceři jakousi novou sukni, kterou právě vyrábí.)

Náčelník UŽ jsme všichni?

Náčelníková Přece vidíš, že ne.

Náčelník Zeptat se snad můžu! Je to divnej čas. Dřív to bylo lepší. (Náhle se rozhorlí.) Když náčelník svolal poradu, přišli všichni!!

Písařová (Přeběhne ke svému muži.) My jsme tady, náčelníku! My chodíme na všechny porady, které moudře svoláš! Na všechny! A včas! (To poslední patřilo Lovcové.)

Stará (Spíš pro sebe.) Ty abys tu chyběla!

Lovcová (Staré.) No jo, na poradách jsou pokaždý včas, a hlavně se umí včas vyhnout práci. A u jídla je taky vždycky první.

Písařová (Povýšeně.) Ccc!!

Náčelníková (Zkouší Dceři sukni) Dřív jsi míval jiný starosti než svolávat porady. Býval jsi na lovu. Ráno jsi byl plnej energie a večer, (zasněně) jó večer...

Náčelník A mohla bys mi říct, co můžu dělat, když už nemůžu?

Lovcová (Rozchechtá se)

Náčelníková To je teda fakt!

Náčelník Kuš!!! (Prudce vstane, ale hned se chytne za bolavá záda.) Mluví o lovu!

Náčelníková Ty už O VŠEM jenom mluvíš.

Písař Záda, náčelníku, vid'? To já znám. Mě taky tak strašně bolejí záda... (Táhne kamennou knihu, kamennou palici a kamenný majzlík.) Písaři to maj dneska těžký.

Písařová Jo. Tebe pořád bolejí záda a já nemám na zimu co na sebe. Podívej se jak vypadám!

Písař Ale vždyť... (Obrátí se k Písařové a chvíli na ni hledí.) vlastně... máš pravdu.

Písařová Jak jsi to myslel? Tak jak jsi to myslel?! Já jen chci, abych nevypadala jako nějaká šmudla, co má neschopnýho muže!

Písař Co pořád remcáš? Jsem vzdělanec! Vynalezl jsem písmo a zaznamenávám pro budoucí pokolení důležité myšlenky. Kožichy má na starosti lovec.

Stará Vzdělaný lidi to budou mít vždycky těžký, písaři.

Písařová Do těch tvejch písmenek se neoblíknu.

Stará A manželky vzdělanejch lidí taky. Když ještě žil můj nebožtík...

Písařová Ale nepovídej. Se šamanem ses nemohla mít špatně.

Lovec (Přichází a přes rameno nese veliký kyj.)

Lovcová Tak co?

Lovec Nic. (Ztiší hlas a dále mluví jen se svou ženou.) Jak je to sucho, všechny zvířata jsou takový... – víš?

Lovcová Když pršelo, bylo to proto, že je velký mokro.

Lovec Klouzalo to! – Když to klouže, nemůžu se pořádně rozmáchnout.

Lovcová Aspoň zajíce kdybys přines.

Lovec Jednoho jsem viděl. Takhle vycenil ty svoje řezáky, měl je takový...

Lovcová No jaký?

Lovec ... špinavý! Vod takovýho stačí škrábnutí a hned máš otravu krve!!

Náčelník Ticho! (Obřadně.) Zahajuju vyšetřování. (Přistoupí k lovcí.) Vzal jsi jí?

Lovec Nevzal!

Náčelník A máme tě!!!

Lovec Ééh a áá hhh...

Lovcová Jak to? Přece říká, že nevzal!

Lovec (Lovcové.) Kuš!! – (Náčelníkovi.) Jak to? Přece říkám, že nevzal!

Náčelník No jo, sakra... (Otočí se k písáři.) A máme tě!!

Písář Náčelníku, proč já bych bral motyku? Ta se může hodit leda těm, co dělají na poli. (Hlavou ukazuje na ženy.) Nám mužům je k ničemu...

Stará To jsem čekala, že tohle některýho napadne.

Náčelník (Staré) No no no! (Ke všem.) Tak se mi zdá, že jste všichni nějak moc chytrý! (Přejde k ženám a zkoumavě si je prohlíží) Někdo jí sebrat musela!!

Dcera Ale kdo, tatínku?

Náčelník (Velmi láskyplně a pochvalně.) Přemejšlivá! (Povzdech) Mladá krev... (Ještě chvíli se na ni dívá s úsměvem téměř debilním, potom náhle:) Hrůza je to! Člověk vymyslí motyku a někdo jí klidně ukradne. A když chci zahájit vyšetřování, všichni zatloukají. Pakáž! – Co si teď počneme? Jak chcete bez motyky zvýšit výnosy?

Náčelníková (Popotahuje dceřinu sukni) Tady to zaberem.

Písář (Soustředěně, rytmicky.) „Tady to zaberem.“ Hmm... – To ne.

Náčelník (Přejde a dívá se směrem k řece) Ale to není špatnej nápad! Sám jsem o tom už uvažoval. Zabrát tamtu pěknou louku...

Lovec Vysázíme tam švestky!!

Náčelník (Zavrtí hlavou, s povzdechem.) Je to za řekou.

Lovec No jo, sakra.

- Náčelník (Náhle vytřeští oči a ukazuje na řeku) To to... to přece... (Promne si oči a znovu se dívá na řeku) To přece není možný! (Ostatní ustanou v činnosti a sledují jej. Náčelník se odvrátí od řeky, udělá několik ledabyklých kroků, náhle se prudce otočí, jako by chtěl někoho přistihnout a opět civí na řeku.)
- Dcera (Přiběhne k náčelníkovi a pohladí ho po tváři.) Co se ti stalo, tatínku?
- Náčelníková (Ona jediná nesleduje náčelníka, ale dále se věnuje sukni.) Blbne. Lepší už to nebude. Pojd' vyzkoušet sukni.
- Náčelník Kuš!! (Ukazuje na řeku) On kráčí po vodě!!
- Náčelníková Dyť povídám, že blbne. Tak pojd' si to vyzkoušet.
- Dcera Mami, fakt jde přes řeku.
- Náčelníková (Konečně se zvedne a jde se podívat.) No jo...
- Druhý (Vstoupí – Všichni ho zvědavě okukují)
- Náčelník Jak jsi to udělal? Jak to, že chodíš po vodě?
- Druhý (Neodpovídá, jen se přezíravě rozhlíží.)
- Stará Nerozumí ti, náčelníku.
- Náčelník Pojd' sem, dcerko. Teď konečně pochopíš, proč jsem chtěl, aby ses učila cizí jazyky. Zeptej se ho, jak to, že chodí po vodě.
- Dcera (Nalije do misky vodu.) Ty... (Ukazuje na Druhého.) Chodit... (Pochoduje sem–tam.) Po vodě... (Rukou vychrstne z misky trochu vody.) Ééé... (Po pauze se nešťastně otočí k náčelníkovi.) Nevím, jak se řekne „jak“.
- Náčelník Co jak?
- Dcera No JAK!
- Náčelník Jo JAK!
- Dcera Jo! JAK!
- Náčelník (Vezme dceři z rukou misku) Pust' mě k tomu, prosím tě. (Všechno přesně opakuje po Dceři) Ty... Chodit... Po vodě... H?
- Druhý (Opět se jenom rozhlíží.)
- Písařová Náčelníku, možná je hluchej...
- Písař Ženská, no! Hluchej? Nevzdělanej!! Neumí jazyky!
- Stará Asi má hlad. Je chudák takovej vyhublej.
- Náčelník (Osahává ho, nespokojeně.) Hmm. (Náhle dostane nápad.) Ale kdyby se pořádně vykrmil...!!
- Lovec Klepneme ho hned, náčelníku. Stejně jsem dneska nic neulovil... Lepší hubená kořist než žádná kořist.

- Písař "Lepší hubená kořist než žádná kořist." – Mám to zapsat, náčelníku?
- První (Během okukování vstoupil patřičně vyzdoben z druhé strany) Jak můžeš, ubohý pozemský červe, takhle mluvit o jediném všemohoucím a vševědoucím!?
- Náčelník (Nedůvěřivě) A kdo jsi ty? (a hned začne zkoumat jeho kvalitu) Nó, to je lepší!
- Lovec Jdu pro palici.
- První Jsem mocný šaman, nejmocnější ze všech šamanů! Pouze se mnou je ochoten jediný všemohoucí a vševědoucí rozmlouvat; na mou přimluvu je ochoten dělat zázraky, chodit po vodě, zajistit bohatou úrodu, přivést na loviště vypasenou zvěř... Také však může ve svém spravedlivém hněvu přivolat povodeň a všechny vás utopit jako kořata!! Sám odkráčí po vodě a mě vezme s sebou...
- Náčelníková (S nadějí v hlase.) A umí tu bohatou úrodu taky sklídit?
- Náčelník Kuš!! A jak s ním mluvíš, když neumí cizí jazyky?
- První S bohem se nemluví ústy. S bohem se rozmlouvá srdcem!
- Stará Jo, můj nebožtík to říkal podobně.
- Písař "S bohem se nemluví ústy, s bohem se rozmlouvá srdcem." – To není špatný! Ale je to moc dlouhý.
- Náčelník Srdcem? Tak se ho zeptej, kde je moje motyka. Moc by nám to pomohlo.
- První (Velmi pateticky.) Myslíš ten skvělý nový nástroj? Myslíš ten plod nevšední vynálezcovy píle, obětavosti a pracovitosti? Myslíš ten převratný vynález, který navždy zajistí vám i vašim potomkům vyšší výnosy a přitom zbaví rolníci otrocké dřiny? ...aby se mohla více a lépe věnovat svému muži a pánu?
- Náčelník (S obvyklým úsměvem) Mladá krev... Ticho!!! Všichni dávat pozor! (K šamanovi) Mohl bys to, drahý šamane, ještě jednou zopakovat pro ostatní? – Nedávali dost pozor...
- První Ale jistě... (Naprosto střízlivě.) Myslíš – motyku?
- Náčelník ANO! – (K ostatním) Slyšeli jste to? To je šaman!!!
- První Zeptám se. (Přistoupí k Druhému a upřeně na něj hledí. Druhý neví, co má dělat. Trapná pauza. Potom si První ukáže na srdce. Druhý ještě chvíli přemýšlí, dostane nápad a položí Prvnímu na srdce ruku. Drží ji tam a se soustředěným výrazem přikyvuje jako ten, kterému je něco tlumočeno a on chce naznačit, že rozumí. Potom vztyčením prstu naznačuje Prvnímu, že má dávat pozor.)
- Druhý (Přejde na forbínu a upřeně hledí šikmo dopředu. Stejným směrem se dívají všichni ostatní. Druhý si zacloní oči dlaní a dívá se ještě soustředěněji, možná se přitom i trochu předkloní. Všichni s výjimkou Prvního – jakoby hypnotizováni – postupují ve

směru pohledu, až se ocitnou před Druhým. Ten v té chvíli vytáhne z vaku motyku a podává ji za sebe Prvnímu. První pochopí, motyku vezme a pohodí ji do kouta. Potom Druhému naznačí, že je vše zařízeno.)

Stará Tak co, jestlipak ji vidí? (Ostatní se jako na povel otočí na Druhého.)

Druhý (Tak jak si před tím clonil oči, nyní si zacloní týl, jakoby viděl i za sebe. Po chvíli "rozhlížení" pokyne Prvnímu. Ten přistoupí, Druhý mu položí ruku na srdce a oba chvíli stojí v jakém–si podivném transu. Tentokrát přikyvuje První.)

Náčelník Dáváš pozor, dcerko?

Dcera Dávám tatínku.

První Pohovořil jsem s jediným všemohoucím a vševědoucím, jak jste jistě viděli, a on mi sdělil, že motyka se nachází támhle v tom koutě. (Volným krokem důstojně odkráčí do kouta, sehne se a s jistotou, bez hledání zvedne motyku.)

Náčelník (Vrhne se k prvnímu a vítězně zvedne motyku nad hlavu. Dceři.) Vidiš, co znamená mít konexe?

Písař "Vidiš, co znamená mít konexe." Hmmm! – Mám to zapsat náčelníku?

Písařová (Pospíší si s lichotkou.) Krásná myšlenka, náčelníku!! Jsi tak moudrý...

Náčelník No... – Jak dlouho by to trvalo?

Písař (Pomalu zkoumavě) Vidiš, co znamená mít konexe... (S jistotou) Do příštích žní jsem hotov, náčelníku.

Náčelník Tak to nepiš. Do příštích žní by mě třeba mohlo napadnout něco ještě moudřejšího. Šamane, jestlipak všemohoucí–vševědoucí jí a pije? Chci ho pohostit za tu motyku.

První Nejí a nepije... (zezadu obdrží notný štulec od Druhého) ...ale je třeba mu přinášet pravidelné oběti. Já sám mu ze svého skromného pokrmu odkládám ty NEJLEPŠÍ kousky a obětuji je jeho velikosti. On se potom umí bohatě odměnit úspěšností lovu... bohatou úrodou... nebo třeba nalezením ztracených vynálezů!

Stará My to známe. Když ještě žil náš šaman, můj muž, taky se nezapomínalo na oběti. (Povzdychne si.) Jó, to byly časy!

Lovec (Obrátí se k mužům.) Obětujieme mu taky zkažený švestky, ať nám přeje.

První Zkaženými švestkami ho urazíte! Bylo by vhodné obětovat kančí pečínku nebo tak něco...

Náčelník (Odvede Prvního mezi muže a tam mu spiklenecky sděluje.) To říkáme našim ženskéjm, že jsou zkažený. Já jsem jeden chudej rok rozkázal posbírat všechny spadany švestky. Potom jsme ulovili mamuta a na švestky se zapomnělo. Když jsem

si na ně vzpomněl, byly už všechny zkažené. Jen tak ze zvědavosti jsem tu břechku ochutnal... no a od té doby sbíráme švestky každéj rok.

První A proč to jíte?

Lovec Víš jakou máš potom sílu? Nebojíš se ani mamuta! Ale zase na druhou stranu – nemůžeš ho trefit a ještě z toho máš srandu.

Náčelník Jdeme připravit oběti. (Náčelník, Lovec a Písař odcházejí, Písař táhne všechno své náčiní s sebou.)

Lovec (Na odchodu Prvnímu.) A večer, to je něco! Jdeš spát a místo jedný ženský tam jsou dvě!!

Dcera (Přejde k druhému.) Já bych taky chtěla... (Vypne hrud' proti Druhému) Pohovořit si. (Druhý se usměje jak měsíček a napřáhne ruku k dívčinu ňadru.)

První (Přiskočí a otočí Dceru k sobě.) S jediným všemohoucím a vševědoucím mohu rozmlouvat jenom já – největší šaman ze všech šamanů.

Druhý (Uraženě odkráčí k řece.)

Dcera (Smutně hledí za odcházejícím.) Myslíš, že by mi nerozuměl?

První Spíš bys asi nerozuměla ty jemu, panenke. Než přistoupíš k jedinému všemohoucím a vševědoucím, musíš řeč srdce dokonale ovládat. Možná bych tě to mohl učit. (Jeho ruka se blíží k dívčinu ňadru.)

Náčelníková (Stáhne Dceru za ruku k sobě.) Dcera je na takový učení moc mladá!

První Já myslím, že má nejvyšší čas...

Náčelníková A muži potřebují pomoc s tou obětí.

První Ááá – oběti... ("Důstojně spěchá" za muži.)

Náčelníková (Obrátí se na Písařovou.) Mužský jsou všichni stejný, šaman – nešaman, vševědoucí – nevševědoucí.

Písařová (S povzdychnutím přikývne.) Písař – nepísař.

Lovcová A lovec – nelovec! Ten můj je taky takovej. Povídám: "Blíží se zima, ulov mi pořádněj kožich." A on, že mi to bez kožichu sluší víc.

Náčelníková Tak na co si stěžuješ? Víš jak dlouho už jsem něco takovýho neslyšela? Já mám doma muže – nemůže. Vod té doby, co se dal na vynálezečství, za moc to...

Lovcová ... nestojí!!!

Náčelníková (S povzdechem přikývne a balí své věci.)

Písařová (Náčelníkové.) Ty to umíš tak pěkně říct. TOHLE by měl ten můj zapsat. (Rovněž balí.)

Náčelníková To zapisovat nemusí. Ženská na to přijde sama a mužský... škoda mluvit.

(Odchází Náčelníková s dcerou a Písařovou, zůstává Lovcová se Starou, která spí.)

Lovcová (Budí Starou.) Pojd', už to skončilo.

Stará Bude maso?

Lovcová Nebude. Zase nic nepřines.

Stará Asi je málo zvěře.

Lovcová Zvěře je dost.

Stará No tak příště.

Lovcová Žádný příště. On... Neřekneš to nikomu?

Stará Co bych komu povídala?

Lovcová On se bojí zvířat.

Stará Nesmysl!! Byl přece nejlepší lovec, když ještě chodili všichni!

Lovcová To se před Náčelníkem a Písařem styděl přiznat, že se bojí i sviště. A ze strachu z ostudy dokázal umlátit kyjem i zubra.

Stará Tak vidíš!

Lovcová Jenže teď, když chodí na lov sám, nemá se před kým stydět a uteče na strom i před zajícem.

Stará Co to povídáš, zrovna včera šel na mamuta...

Lovcová Jo. Ale to se nacpal švestek. Po nich se nebojí.

Stará No tak!

Lovcová Usne pod prvním stromem nebo nic netrefí. Nevím si s ním rady.

Stará Neboj, něco vymyslíme.

KONEC 2. OBRAZU

OBRAZ 3

(Na jevišti je pouze Dcera. Vyndá kost s dírkami a píská si zamilovanou písničku. Kost je ve skutečnosti zobcová flétna nakaširovaná moduritem do tvaru kosti. Bylo by však dobře, aby to nebylo zřejmé. Na její hraní se v pauze ozve odpověď jiné flétny. Ona se zaposlouchá, hudba na ni působí jako opravdu silný erotický podnět. Po chvíli hraje zase ona a obě flétny se střídají. V pauzách uvidíme typicky zrychlený dech, při trylku, který se ozve, už to Dcera nevydrží a začne vzdychat. V pozadí se objeví mladík, kterého dosud neznáme, hrající na druhou flétnu. Intervaly jednotlivých hraní se zkracují, vzrušení u obou stoupá, namísto orgasmu vytáhne mladík kamennou sekyru a praští Dceru do hlavy. Ta se skácí a mladík, poté co se vydýchá, odchází se šťastným úsměvem odkud přišel. Když zmizí, přicházejí ženy, vrhnou se k ležící dívce a začnou ji křísit.)

Náčelníková Co se ti stalo, moje holčičko?

Dcera Maminko... Myslím, že už nejsem holčička. Asi jsem se právě stala ženou.

Lovcová (Zvědavě a chtivě – TYHLE věci ji zajímají více než cokoliv jiného.) Kterej to byl? Šaman nebo všemohoucí?

Dcera Ale ne... Je mladý, silný, urostlý, ... a má tak krásný... nástroj.

Lovcová Jo?! Tak povídej, teď už jsi jedna z nás. Jak to probíhalo?!!

Dcera Hráli jsme spolu něžnou píseň lásky...

Lovcová No!!

Dcera ...chvíli hrál on, chvíli zase já...

Lovcová (Rozněžněle) Ách... A jak umí... hrát?

Dcera Úžasně! Neuvěřitelně!! Nikdy dřív jsem nepoznala takovou krásu.

Lovcová Ano!!!

Dcera Melodie jeho písně byla nejdřív něžná, potom zase strhující... přicházela chvíli zprava, chvíli zleva, nakonec zezadu...

Lovcová Áááá! ... Dál! Dál!!! (Lovcová v tu chvíli jako by sama prožívala něco naprosto úžasného.)

Dcera Cítila jsem, jak se píseň blíží k vrcholu...

Lovcová Ano! Ano!!!

Dcera A pak to přišlo! Najednou se mi v hlavě rozsvítila veliká, ohromná jiskra ... zatmělo se mi před očima ... a probudila jsem se až ve vašem náručí.

Náčelníková A jak se cítíš teď, dceruško?

Dcera Trošku mi teče krev, maminko. (Sahá si na hlavu.)

Náčelníková (Chlácholivě) To nic...

Dcera A strašně mě bolí hlava. Tady. (Ukazuje místo, kam jí její vyvolený praštil.)

Náčelníková Ukaž... (Okukují s Lovcovou a Starou rozbitou hlavu)

Stará (Obdivně) Nóó..., pěkná rána!

Dcera On mě... praštil?

Lovcová Muži někdy, když chtějí vyjádřit velkou lásku... Podívej holčičko! (rozhrne vlasy a ukazuje starou jizvu.) Vidiš? Ten můj byl už tenkrát statný lovec.

Dcera (Jako by nevěřila) Maminko...

Náčelníková (Rozhrne vlasy.) Jen se podívej, tatínek byl za mlada taky pěkný divoch.

Dcera Nikdy jsi mi o tom nic neřekla...

Stará A proč? Zbytečně by ses bála. Teď to máš za sebou a hotovo. Hlava za chvíli přebolí. Podívej. (Ukazuje svou ránu.) Do dneška na to vzpomínám.

Dcera Ale ty tu máš dvě jizvy...

Stará (Zakryje jednu z nich.) Tahle se nepočítá!

Lovcová (Chytne starou a odvádí ji.) No né, to jsem netušila, povídej!

Stará Ále, to nestálo za řeč.

Dcera (Písařové.) Ty taky...?

Písařová (Po celou dobu se držela stranou, teď jen s povýšeným odporem zavrtí hlavou.) Já ne! Můj je vzdělanec. Nikdy by ženu neuhodil!!

Lovcová Jak kterou!

 (Přicházejí muži, nejprve Písař se šamanem, za nimi Náčelník s Lovcem. Ženy se „uklidí“ do kouta.)

První A proč to s sebou pořád vláčíš? (Tím je míněno kamenné psací náčiní.)

Písař Zapisuju pro budoucí pokolení důležité myšlenky!

První Tak zapiš: I přišel k nim po vodě jediný všemohoucí a vševědoucí a přivedl s sebou velkého šamana, největšího ze všech šamanů, který s ním rozmlouval srdcem a který se stal pro tlupu pravým božím požehnáním, jakož i jeho potomci po všechny budoucí časy.

Písař I přišel k nim po vodě... (pauza)

První ... jediný všemohoucí a vševědoucí a přivedl s sebou velkého šamana, největšího ze všech šamanů, který s ním rozmlouval srdcem a který se stal pro tlupu pravým božím požehnáním, jakož i jeho potomci po všechny budoucí časy.

Písař No to nemůžeš myslet vážně, to by mě zabilo.

- První Proč?
- Písař Když chceš tesat kamenem do kamene, jde to strašně pomalu. Majzlíky se rychle otupí a často se mi lámou. Než udělám novej, trvá to hrozně dlouho. – Ale zase to má velikou výhodu. Kdyby to šlo jednoduše, zapisovala by se kdejaká ptákovina.
- První Tak zapiš jenom: "Největší šaman ze všech šamanů rozmlouval s jediným všemohoucím a vševědoucím a stal se pro tlupu pravým božím požehnáním, jakož i jeho potomci po všechny budoucí časy."
- Náčelník Písaři! Už mě napadlo to moudro: "SBÍREJTE SPADANÉ ŠVESTKY!"
- Písař (Prvnímu.) Slyšels? To je myšlenka!
- Písařová (Úlisně.) Krásná myšlenka náčelníku!!! Jsi tak moudrý...
- První ("Nalistuje" první volnou stránku ve své knize, nasadí majzlík a udeří do něj kamenným kladivem.) Nééé!!!
- Písařová (Starostlivě přiskočí.) Praštil ses?
- Písař Zlomil se mi majzlík!! Takovej krásnej a jak byl ostrej... Náčelníku, musím vyrobit novej majzlík. Trochu se to protáhne.
- Stará Písaři, jsi z nás nejvzdělanější, chtěla bych se tě na něco zeptat.
- Písař (Písařové.) Slyšíš to, ženo?
- Stará Včera jsem šla z chrástí a potkala jsem buvola. Strašně jsem se ho bála a povídám: „Buvole, nezabíjej mě.“ A on, (ke všem) představte si to, on mi povídá: „UŠETŘIL JSEM STATNÝHO CHLAPA,“ (Lovec výrazně zareaguje) „co bych neušetřil suchou bábu?“ – A šel si po svých. Rozumíte, on MLUVIL!! – Dočista jako my!!!
- Lovec (Pouze Staré.) A co ti ještě říkal?
- Stará Jinak nic, jenom tohle: „Když jsem ušetřil...“
- Lovec Kdes ho potkala?
- Stará Támhle u řeky. Jak mají buvoli napajedlo.
- Lovec (Bere si největší kyj.) Jdu si s ním popovídat. Ženo, rozdělej pořádněj oheň!
(Odchází k řece.)
- Písař Stará, že tys ochutnávala švestky?
- Stará Ale vůbec ne! Tohle se mi zdálo – o tom buvolovi. Chtěla jsem vědět, co ten sen znamenal.
- Lovcová (Směje se na starou.) Ten sen znamenal: BRZY BUDOU BUVOLÍ HODY!
- Stará („Naivně“.) Jó. To by mohlo bejt...

KONEC 3. OBRAZU

OBRAZ 4

(Před oponkou sedí Druhý a jí. Občas si jakousi lžící zavdává švestek. Přichází První.)

- První Tak co, jak se ti zamlouvá dělat všemohoucího?
- Druhý No, když budou oběti pravidelné...
- První Budou, budou, o to se postarám. Ale to víš, záleží taky na úrodě a na tom, jak se vydaří lov. (Přisedne a pustí se do obětí spolu s Druhým.)
- Druhý Ne. Záleží to jenom na tobě.
- První Co já zmůžu? Když se neurodí...
- Druhý ...tak to bude proto, že jedinému všemohoucímu a vševědoucímu málo obětovali. A stejně i s lovem. Když se vydaří, dobře – to budou obětovat ochotně. Když nic neuloví, asi někdo ošidil oběti a jediný všemohoucí a vševědoucí se zlobí.
- První Ale co když oběti budou řádné a přesto se lovec vrátí s prázdnou?
- Druhý Když se hněvám, chvíli to trvá! Budou se muset snažit delší dobu. – Až do příštího úspěšného lovu.
- První Chtěl bych tě vidět na mém místě. Představ si, že oběti budou velké, chutné, ale prostě se neurodí... – Co potom?
- Druhý Tak se provinili myšlenkou! Mám to vykoumaný.
- První Myšlenkou? – Pitomost! Myšlenkou nikomu neublížíš, tak jakýpak provinění. Říkám ti, že jestli se po pěkných obětech neurodí a nebude se dařit ani lovcům, odskáčeme si to my dva. Můžeš přemýšlet o tom, jestli je lepší ražniči z všemohoucího nebo šaman na kmíně.
- Druhý Neboj se!! Hodně jsem o tom přemýšlel. Jsem přece jediný všemohoucí a VŠEVĚDOUCÍ!
- První No a?
- Druhý Budu vědět všechno! (Pauza.) Posvátný strom, kam nosí své oběti, je dutý. Shora se tam dá pěkně vlézt. Tam bude muset každý za úplňku přijít a ke všem svým vinám se přiznat. Hlas ze stromu mu nařídí oběti navíc a já mu potom odpustím. A teď to nejdůležitější!! Část svojí viny mohou odčinit tím, že nám prozradí nějaké provinění druhých.
- První To nemůže fungovat. Snad si nemyslíš, že budou...
- Druhý Dej na mě! Občas jako bych viděl budoucnost... (Přejde na forbínu a zahledí se do lidí. Usmívá se, pokývá a pokračuje s pohledem nadále upřeným do publika.) Jednou

nám na sebe budou tak donášet, že jejich oběti ani nedokážeme sníst. A my budeme vědět! Všechno!! (Výhruzně) A kdo ví, ten má v rukou moc...

První Stejně se mi to nezdá.

Druhý A sliboval jsi taky občas zasvěcení panny. – Co to mělo znamenat, když se mnou chtěla tó... pohovořit? Na to by přišla sama, že mi nerozumí. Ale pokusit se přeci mohla... (Zasní se.) Dnešní mládež je tak nádherně zvědavá... (Sedá si a pokračuje v konzumaci švestek.)

První A co já? Tobě mám přihrávat panny a já nic?

Druhý Ty to máš snadný. Viděl jsi lovcovu ženu? – Ta na nic jiného nemyslí...

První Hmm... Lovce sis asi nevším, co?

Druhý Tak žena písaře! Chudinka... on pořád mlátí do té své knihy a jí tak zanedbává...

První Určitě by se pochlubila ostatním ženám...

Druhý Ta? Ještě na smrtelný kožešině se bude stydět...

První (S nadějí v hlase.) Myslíš?

Druhý A pokud jde o ty oběti: zkažených švestek by, myslím, mohlo být víc. Vždycky jsem měl rád ovoce... (Zasněně se zahledí do dálky.) Mraky!

První (Nechápe.) Co?!?

Druhý Táhle jsou mraky! A pořádný!! Za chvíli jsou tady!!!

První Konečně!

Druhý Dole u řeky je zatím nemůžou vidět ...

První No a?

Druhý Když to stihneme, přivoláme déšť my a budou oběti!!

První Jo! – Tak honem, ať jsme tam včas!!

KONEC 4. OBRAZU

OBRAZ 5

(Ležení tlupy s obvyklou činností. Náčelníková šije, Náčelník cosi vynalézá, Písař vyrábí nový majzlík, Stará s Lovcovou míchají koření.)

(První s Druhým příběhnou celí schvácení, ale svou udýchanost se oba snaží zakrýt.)

Lovcová Když se maso před pečením posype šafránem, je potom voňavější.

Stará Nejlepší je nasolit ho, posypat šafránem, bazalkou a kmínem, támhle nad lesem kmín roste, mám ho dost, a na pár dní ho nechat uležet. Když se potom upeče, ukousnu ho i já.

První (Velmi významně.) Koukal jsem na políčko. Všechno tam tím suchem vadne.

Náčelníková Já ho ještě potírám česnekem. Ale to až když se peče.

První Stromy schnou vestoje. (Směrem k náčelníkovi.) Proto letos švestky padají tak brzy.

Náčelník Jo! To je pravda!! Česnek to chce. Pro samý vůně byste zapomněly na česnek.

První (K náčelníkové.) Ve studánce už není skoro žádná voda. Za chvíli nebude co pít.

Náčelníková A nemohl bys poprosit všemohoucího o déšť?

Stará To přece nejde. Déšť neuměl přivolat ani můj nebožtík. A byl to dobrej šaman!

První Nebožtík šaman asi nerozmlouval s jediným všemohoucím a vševědoucím?

Stará No to né...

První Pokusím se ho obměkčit. Záleží ale na tom, jak byl spokojený s posledními oběťmi. (Přejde ke Druhému, ten mu položí ruku na srdce jako při předchozím "rozhovoru", chvíli "poslouchá", potom se rozhlédne po přítomných, jakoby zvažoval, jestli si to zaslouží, potom se rozhodne to přeci jen pro zdejší chátu udělat.)

Druhý (Obrátí se směrem, kde před tím viděli mrak a předvede perfektní pantomimickou etudu na téma "Jak se přitahuje mrak". Z jeho činnosti je patrná strašná námaha, s jakou bojuje s přírodními živly.)

První (Oblékne si rychle svůj šamanský úbor a zdatně Druhému sekunduje. Chřestí chřestítky a s kvílením krouží kolem Druhého.)

(Tato exhibice chvíli trvá, nikdo ji však příliš nesleduje, každý se věnuje své činnosti a jen po očku se občas podívá na šamany.)

První (Zastaví se u Písaře.) Mohl bys toho mlácení chvíli nechat?!?! Nemůžeme se soustředit!!

Písař No jo. (Nerad, ale přestane.)

(Následuje druhé kolo přivolávání deště, delší než první, ale stejně neúspěšné.)

- První (Své kroužení přeruší u Lovcové a Staré. Spustí na ně velmi důrazně.) Co to tady děláte?
- Stará Mícháme koření na maso. To vás snad neruší!
- První Všechno nás ruší!!! My se tu snažíme přivolat životadárný déšť, který má naplnit studánku čerstvou vodou, osvěžit zvadlé listy zmučených rostlin, pročistit nedýchatelný vzduch a vy myslíte na jídlo!!! Tady se prostě nedá pracovat!
- Lovcová No tak jo. Už to balím. Nezlob se, šamane.
- První Veliký šamane, největší ze všech šamanů!!
- Písařová (Dává Staré a Lovcové najevo, jak jsou nemožné.) Nezlob se veliký šamane, největší ze všech šamanů!!!
- Lovcová Přesně tak jsem to chtěla říct.
- První (Už-už by začal znovu kouzlit, ale všimne si, že náčelníková šije.) I to tvoje šití nás ruší. Všichni se postaví sem! Myslíte si, že je to jen tak, přivolat déšť?! (Všichni se bez reptání podřídí.)
(Následuje třetí kolo přivolávání deště. Na jeho konci Druhý zastaví a ukáže na mraky.)
- První Hle!! Zde jsou životadárné mraky! Dokázali jsme s jediným všemohoucím a vševědoucím přivolat déšť! Jestli z těch mraků zaprší a kolik, ovšem závisí na vašich obětech.
- Druhý (S obrovskou úlevou dosedne na Náčelníkovu sedátko. Zřejmě už sám nevěřil, že se mraky nad lesem objeví. Všichni s úžasem hledí na mraky, jenom Stará kroutí nespokojeně hlavou a nějak se jí to nezdá.)
- Náčelníková (První se probere z všeobecného ohromení a strká do Náčelníka.) No tak muži, běž připravit oběti a ať jsou bohaté, to ti povídám!
- Náčelník Písaři! (Náčelník s Písařem chvatně odcházejí připravit oběti.)
- Druhý (Namáhavě se zvedá k odchodu.)
- První Pomohu ti, jediný všemohoucí a vševědoucí! Musel jsi vydat tolik síly, vím, že si potřebuješ odpočinout. (Podepírá ho a společně odcházejí.)
- Písařová (Obdivně hledí za odcházejícími šamany.) To bylo, co? Myslím, že máme nejlepšího šamana, jaký se kdy narodil.
- Stará No, já nevím ...
- Písařová (Útočně.) Co nevíš? - Tohle tvůj muž nikdy nedokázal!
- Stará Vlaštovky lítaly při zemi už před tím, než ty dva přišli. Před deštěm lítají vždycky při zemi.

- Písařová Vždyť jsi přece jasně viděla, že ty mraky přitáhli!
- Stará Od rána mě bolejí kolena a záda. Bolejí mě vždycky, když se má měnit počasí.
- Náčelníková To je fakt, taky mě dneska loupe v zádech.
- Písařová Vás pořád někde loupe. Já jsem viděla zázrak!
- Stará Můj nebožtík říkával, že počasí se dá předpovědět, ale ne změnit.
- Písařová Tobě se vždycky něco nezdá. Jenom do našeho šamana reješ. Žere tě, že je lepší, než byl tvůj nebožtík.
- Lovcová Tak se nehádejte! – Hlavní je, že bude pršet. (Staré.) Máš dost toho koření?
- Stará Já bych přidala bazalku, ale už nemám.
- Lovcová Dojdu jí natrhat, vím kde roste.

KONEC 5. OBRAZU

OBRAZ 6

(Odehrává se před oponkou, stejně jako v obrazech 1 a 4)

- První A máme je v hrsti. Teď nám budou zobat z ruky.
- Druhý Kdepak! Zobat budeme my! A z jejich rukou! Z jejich zásob! Jsem zvědav, jak se předvedou teď po tom dešti.
- První Hlavně aby lovec konečně ulovil něco čerstvého.
- Druhý (Má plnou pusku jídla.) A co je tohle?
- První Těsně před tím, než jsme k nim přišli, utrhнул se pod zubem skalní převis. Pomalu už dochází. A hlavně – zubr má tvrdý maso.
- Druhý Taková kančí pečínka, jak jsi jim doporučoval, to by byla, myslím, po dešti přiměřená oběť.
- První Ještě neprší. Zatím se jenom zatáhnulo.
- Druhý Prosím tě! – Podívej se, už je to na spadnutí. To bude Stará koukat, co dneska šamani umějí. Prej: „To přece nejde, to neuměl ani můj nebožtík!“ (Velmi dobře se baví.)
- První Ta stará čarodějnice se mi vůbec nelíbí. Pořád mě srovnává s bývalým šamanem.
- Druhý Po našem dnešním zázraku můžeme klidně zavést to přiznávání u dutého stromu. A hned jak se přijde prvně přiznat ke svým vinám Stará, pořádně jí skřípneme.
- První Jestli nám na ní někdo něco řekne.
- Druhý Ale to není potřeba! Říkáš, že Lovec za celou dobu co tu jsme nic neulovil. - Kdo za to může?
- První (Chvilí přemýšlí.) Lovcová!
- Druhý Houby! STARÁ za to může!! - Má hříšný myšlenky a tím plaší zvěř!
- První (Nadšeně.) Jasně!! (Nedůvěřivě.) No jo, jenže jaký ta může mít hříšný myšlenky?
- Druhý POCHYBUJE!!! - Nejhorším hříchem je pochybovat! Nařídím jí každé druhé den obětovat všechno svoje jídlo. Až bude mít pořádný hlad, však ona zkrotne.
- První Tak jo! A co nařídíme ostatním?
- Druhý Tak třeba Písařovy řeknu, že by s ní jediný všemohoucí a vševědoucí rád pohovořil.
- První Počkej! Sám jsi říkal, že s Písařovou bych moh já...
- Druhý Pochopitelně! Nejdřív se přece musí řeč srdce náležitě naučit! A od koho, když ne od tebe?
- První (Natěšeně.) Když to nevyšlo s mladou, budeme holt "hovořit" s Písařovou...

První (Vzhledne vzhůru a nastaví ruku, jako když se zkouší jestli prší.) A je to tady. Prší!
Vyhráli jsme!!

Druhý Ty toho naděláš! Normální zázrak, no!

KONEC 6. OBRAZU

OBRAZ 7

(Na scéně je obvyklé ležení, ve kterém jsou jen ženy.)

Náčelníková Tobě se ten šaman taky moc nezdá?

Stará Nelíbí se mi ani jeden. Hodně jsem se od toho svýho naučila. A to byl NĚJAKEJ šaman!!

Náčelníková On ti ukázal něco ze svých kouzel?

Stará No... (Směje se) některý kouzla mi chtěl ukazovat každý večer...

Lovcová (S obvyklým nadšením) Je mi to jasný! Povídej!! Všechno vyzkouším se svým mužským!!

Písařová (Lovcové.) Teda ty seš... Myslíš vůbec někdy na něco jinýho?

Lovcová Jo... že bych to mohla vyzkoušet taky s Písařem!

Písařová (Vrhne se na Lovcovou.) Vyškrábu ti oči!

Náčelníková Nechte toho!! (Roztrhne je a pokračuje ke staré.) Tak co ti tvůj šaman prozradil?

Stará Víte co vám povím? NIKDY JSEM ŽÁDNÝHO BOHA NEVIDĚLA. Můj říkal, že bohy máme v srdci, že je nepotřebujeme vidět.

Písařová Časy se mění. Teď s ním můžeš třeba i... pohovořit. (Stydlivě.) Tedy když se naučíš rozumět... řeči srdce...

Stará Povídej si s kým chceš a jak chceš, ale já ti znovu říkám: NIKDY jsem žádnýho boha neviděla. Ani dřív, ani teď!

Náčelníková (Nahlas) Tak ty si taky myslíš... (Náhle ztichne, opatrně se rozhlédne – i nahoru, pokračuje tlumeným hlasem.) Tak ty si taky myslíš, že jsou to podvodníci?

Stará Já tu nejsem od toho, abych myslěla. Ale aby se musel natahovat po mladý holce, to se mi teda nelíbí. Jestli je všemohoucí, měl by umět mluvit normálně. A ten druhý jakbysmet. Pořád se jenom odvolává na všemohoucího, ale sám zatím nic nepředved. (Pohrdavě) Šaman.

Náčelníková Mně zase přišlo divný, že našel motyku zrovna tam, kde jsem jí tolikrát hledala...

Písařová Prosím tě! Sama říkáš, že už špatně vidíš!!

Lovcová Hledaly jsme jí spolu. A já mám oči jako ostříž!

Stará Vy mladý nemáte trpělivost. Hledáte jen tak hala–bala, šup, dup. Šla jsem to po vás ještě znovu prohledat. Každý kousíček jsem prošmejdila, až jsem na to přišla. (Pokyvuje hlavou.)

Lovcová Fakt?

Stará Jo. (Nepřestává pokyvnout.)

- Náčelníková Opravdu?
- Stará Jo!!... (Pokyvuje ještě víc.) Nebyla tam.
- Náčelníková No!!! Tak kde se tam ta motyka tak najednou vzala?
- Písařová Mohly jste jí přehlédnout. Motyku klidně schováš třeba i do takovýho pytle. (Kopne do šamanova vaku.) Au! Sakra... (Popadne vak a chce ho zahodit někam pryč)
- Náčelníková (Zastaví ji.) Počkej! To je přece šamanovo! Copak tam má, že tě to tak bolelo? (Chystá se vak prohlédnout.)
- Písařová Ale ne... To se nesluší – lézt někomu do jeho věci.
- Lovcová A dělat si z nás blázny – to se sluší?
- Náčelníková (Zaváhá, potom se obrátí na starou.) Co myslíš ty?
- Stará Já nemyslím.
- Náčelníková (Zklamaně se otočí a hodí vak na jeho původní místo.)
- Stará Já začnu myslet, teprve až uvidíme, co tam má.
- Náčelníková (Vrátí se, vysype vak na zem a zvedne zavírací nůž.) A podívejme!!! Tohle je přece věno naší holky!
- Stará Ale nepovídej!!!
- Lovcová Ukaž!! (Neví si rady.) A co to vlastně je?
- Náčelníková Copak já vím? Nějaký vynález. A já už jsem si myslela, že to ten můj někam schoval... No, hlavně že je na světě. Dcerka má vážnou známost, možná už brzo bude potřeba. (Chystá se nůž odnést a uklidit.)
- Písařová Budete vdávat dceru? No to je... Blahopřeju!!! Konečně si užijete zaslouženého odpočinku. Náčelník už se jistě těší, až předá svou zodpovědnost někomu mladšímu.
- Stará Já bych ten vynález dala zpátky do pytle.
- Lovcová Proč? Vždyť není jeho! Musel to ukrást!!
- Písařová Jo! Já to říkám od začátku, že jsou podezřelí. A ukrást dokonce věno náčelníkovy dcery...
- Stará (Písařovou jako by neslyšela.) Může se nám docela hodit, že to ukrad a že to víme, nemyslíš? Je nás dost na to, aby s tím nikam nezmizel.
- Náčelníková (Po chvíli rozmyšlení s úsměvem přikývne a vysypané věci i s nožem vrací do vaku. Za scénou se ozve písnička, kterou jsme slyšeli ve třetím obraze, ale tentokrát se flétny nestřídají, melodie je hrána dvojhlasně.)
- Lovcová Slyšíte? – Nádhera...
- Náčelníková (Tlumeně.) Myslím, že svatba je na spadnutí. (Lovcová, Náčelnice a Stará zasněně naslouchají.)

Písařová To se přece nesluší, poslouchat...

Lovcová
Náčelníková PSSST!
Stará

Písařová (Je celá nesvá.) Ale...

Lovcová
Náčelníková PSSST!
Stará

Písařová (Posadí se na forbíně zády k ostatním a ostentativně si zacpe uši. Potom to ale nevydrží a jedno ucho přeci jen uvolní.)
(Píseň dohraje.)

Lovcová (Zasněně vzdychne.) Škoda, že nejsem mladší...
(Vstoupí Dcera a Mladík, drží se kolem pasu a tváří se velmi šťastně.)

Dcera Maminko, budeme žít spolu.

Náčelníková (Pohladí dceru po tváři.) Ale musíte to říct tatínkovi.

Mladík Nevím proč. Máme přeci svůj rozum!

Náčelníková On pro vás má připravený svatební dar...

Mladík ...ááále úcta k otcům je důležitá. (Rozhodně, jako hlava rodiny.) Řekneme mu to.

Stará (Lovkyni.) Chytřej!

Lovkyně (Staré.) A pěkně!!

Mladík A kde jsou vlastně muži? Na lovu?

Lovcová (Přitočí se k Mladíkovi, aby se o něj mohla alespoň otřít.) Někteří na švestkách, můj je na lovu.

Písařová (Kousavě) Koukám, že to máte v rodině!!

Lovcová Písařová se pokusila o vtip, mladíku. (Dvojsmyslně smyslně.) Přijď až bude zapadat slunce. (Potom střízlivě.) To už tu budou všichni.

Dcera (Projeví se v ní ženská.) Přijďeme spolu. (Odcházejí, držíce se kolem pasu.)

KONEC 7. OBRAZU

OBRAZ 8

(Na jevišti je Písař s Písařovou.)

Písařová Čeká nás velická událost.

Písař Jo. (Vlastně svou ženu moc neposlouchá, dokončuje totiž nový majzlík)

Písařová A co tomu říkáš?

Písař Už dlouho se na to těším.

Písařová Já taky. Jsem z toho celá rozrušená! Takovou dobu jsem na to čekala!

Písař (Zvedne hlavu od práce.) Jsi hodná. Není nad to, když je žena svému muži opravdovou oporou.

Písařová (Celá se tetelí) Bude to největší den v našem životě.

Písař Pro mě ne. Velký den, to jistě, ale nejkrásnější bylo, když jsem psal svou první stránku. Svoje první slovo! Písmeno!!

Písařová No ale DNES, už za chvíli...!!!

Písař Dnes dokončím majzlík a pustím se do třetí stránky. Do příštích žní bych to měl stihnout.

Písařová (V jejím hlase se objeví rozladěné překvapení.) Co bys měl stihnout?!!

Písař Zapsat poslední náčelníkovu myšlenku. DOKONČÍM SVOU PRVNÍ KNIHU!!
(Poplácá ji, jako by to byla jeho milenka.)

Písařová Co to plácáš?!!

Písař Jenom jí tak trošičku hladím.

Písařová Tak jsem to nemyslela! Co to blábolíš?

Písař Nemůže mít víc stránek! Nikdo by ji neunesl. Už teď...

Písařová Vždyť ty nic netušíš!! Víš co se dneska stane?

Písař No vždyť povídám, dokončím majzlík a...

Písařová ...(Velmi pateticky, důležitě a důstojně.) NÁČELNÍK DNES VDÁVÁ DCERU!!!

Písař (Chvíli se zamyslí.) Náčelník dnes vdává dceru? (Znova se zamyslí a důrazně a proloženě opakuje.) Ná–čel–ník–dnes–vdá–vá dce–ru! (Uznale, možná až pochvalně.) No!! ... je to takové... úderné, rytmické... není to zbytečně dlouhé... Ale nezlob se – náčelníkova minulá myšlenka je objevnější.

Písařová Tupec! Jsi tupec!!! Přece když náčelník vdává dceru, předává náčelnictví někomu dalšímu!!!

Písař (Úplně ho to zmrazí.) No jo...!!

Písařová (Zase už šťastně švitoří.) No a to přece znamená... (Víská mu vlasy a žvatlá.) No co to znamená, ty můj vzdělanče?

- Písař (Hluboce zamyšlen.) Myslíš?
- Písařová Určitě!
- Písař (Vstane, zamyšleně přejde na forbínu.) To by potom znamenalo...
- Písařová No jistě!!!
- Písař (S umíněnou rozhodností) Ale ne. Když tu krásnou myšlenku o švestkách vyslovil, byl ještě náčelníkem. Vlastně pořád ještě náčelníkem je! Honem to začnu zapisovat a potom už to budu muset dokončit. (Vrací se honem dokončit majzlík.)
- Písařová (Hysterka.) Maminka mi říkala, že si tě nemám brát! Nemáš mě rád! Ani pořádně praštit jsi mě neuměl, když jsme se poznali. Všechny ženský mají krásnou jizvu a já nemám nic. Náčelníkova žena, lovcova žena, Stará... už i ta náčelníkovice holka má rozbitou hlavu, jenom já – NIC!!!
- Písař To chceš, abych tě mlátil nebo co? Ženu může uhodit jenom primitiv.
- Písařová Bud' zticha! (Stojí tak, že vidí přicházející tlupu na rozdíl od Písaře, který sedí zády a nevidí je.)
- Písař Jakýpak bud' zticha? Vzdělanec nosí ženě květiny... skládá jí básně... a tak... mlátit jí může jenom intelektuální slaboch.
- (Vcházejí Náčelník s Náčelníkovou a Lovcová se Starou.)

KONEC 8.OBRAZU

OBRAZ 9

- Náčelníková (K náčelníkovi.) Měl bys ještě na rozloučenou pronést nějaké poselství. Za chvíli už bude náčelníkem někdo jiný...
- Písařová Ano! Někaké moudro – na rozloučenou!
- Náčelník (Postaví se na kámen, na kterém obvykle sedí, všichni čekají ŘEČ. Dokonce i Písař přestane mlátit.) Ééé... Letos byla dobrá úroda. Vyrážíme ještě zítra a švestek bude dost. (Sleze dolů směrem k Písařovi.)
- Písařová Krásná myšlenka, náčelníku! Jsi tak moudrý...
- Písař (Vstane a velmi důležitě oznámí Náčelníkovi.) Náčelníku, už mám majzlík. Zrovna jsem začal zapisovat tvoji myšlenku.
- Náčelník Ale já přece zrovna dneska... za chvíli...
- Písař (Položí ruku na náčelníkovu rameno, čímž ho přeruší a pronese důležitě a vážně.) Dokončím ji.
- Náčelník (Také on položí svou ruku na Písařovo rameno a velmi obřadně až pateticky odpoví.) Díky, písáři. (Chvíli tak stojí proti sobě.)
- Písařová (Přišupajdí k nim a položí jim ruce na ramena oběma.) Vždycky tě měl rád náčelníku. Byl jsi jeho vzorem! Učil se z tvé moudrosti!!
- Písař (Energicky odvede Písařovou k ženám, vrátí se k Náčelníkovi a postaví se znovu do postoje, ze kterého je vyrušila Písařová. Náčelník potom zhluboka vzdychne, oba jako na povel energicky přikývnou a jdou po svém.)
- První (Důstojně přikráčí.) Tak co, náčelníku, kolik jste nasbírali?
- Náčelník (Postaví se na kámen, na kterém obvykle sedí.) Letos byla dobrá úroda. Vyrážíme ještě zítra a švestek bude dost. (Sleze dolů, a posadí se.)
- Písařová Krásná myšlen...
- Náčelník ...Já vím, Písařová.
- První Možná byste měli sbírat i pozítří. Budeme potřebovat také na oběti jedinému – všemohoucímu – a vševědoucímu.
- Stará Člověk by řek, že jsou tři.
- (Na scénu se připotácí naprosto vyčerpaný Lovec, za sebou táhne ohromný kyj.)
- Lovec Náčelníku, slyšel jsem, že vdáváš dceru. Dole u řeky jsem umlátíl stádo buvolů. Můžeš vystrojit hostinu.
- První Za to, že jsem tvému lovu požehnal, i když jsi o to zapomněl požádat, očekávám dvojnásobné oběti!
- Lovec (Prvního si vůbec nevšímá, blíží se s výčitkou ke Staré.) Žádnej z nich nemluvil!

Stará Já už strašně špatně vidím. Možná to byl... daněk!!

Lovec Jediný všemohoucí a vševědoucí!!! Ona nerozezná buvola od daňka! To aby se člověk ulítal!! (Zvedá kyj a vleče se zpět k řece.)

Lovcová (Ke Staré.) Proč zrovna daněk?

Stará Miluju pečínku z daňka...
(Vstoupí Dcera s Mladíkem)

Náčelníková Dceruško!!

Dcerka (Náčelníkové) Už?

Náčelníková Už.

Dcerka (Popostrčí Mladíka směrem k náčelníkovi) Už!

Mladík (Přistoupí k náčelníkovi, nadýchne se) Náčelníku...

První Přichází jediný všemohoucí a vševědoucí!!

Náčelník (Mladíkovi omluvně.) Moment.

Druhý (Usmívá se na Dceru jako měsíček, zřejmě by si chtěl „pohovořit“.)

Náčelník (Šamanovi.) Řekni mu... (Přemýšlí, co by měl říct.) Řekni mu třeba, že... Eéé (znovu přemýšlí, ale zase ho nic nenapadne.) Nic mu neříkej, on mi rozumí. (Obrátí se na Mladíka.) Tak povídej, chlapče. (Povstane, uchopí Mladíka za ramena a naivním způsobem se snaží vypadat, jako by nevěděl, proč mladík přišel.) Co tě k nám přivádí?

Mladík Náčelníku...

Náčelník (Omluvně) Počkej. (Šamanovi) Přeci jen. Řekni mu, ať se u nás posadí. Tak.

První (Pokyne k prázdnému kameni, Druhý se posadí.)

Náčelník (Mladíkovi) A je to. No tak už tě poslouchám.

Mladík Náčelníku...

Náčelník Promiň ještě. (Šamanovi.) Líp to vypadalo, když stál. Byl takovej... důstojnější.

První (Pomáhá Druhému vstát. Náčelník ještě zkontroluje mizanscénu, Dceru postaví vedle Mladíka a je spokojen.)

Náčelník (Mladíkovi.) A teď ty. (Pomalů, snaží se být co nejdůstojnější) To víš, není to pro mě vůbec jednoduché...

Náčelníková (Dlouhne do něj, aby si ostatní nevšimnuli.) Mlč!! Vždyť ještě nic nevíš!

Náčelník ... vyslechnout tě, když mi do toho (na Náčelníkovou) furt někdo zasahuje! Ale mluv. Copak máš na srdci?

Mladík Budeme žít s tvou Dcerou, náčelníku.

- Náčelník (Obřadně se obrátí se na svou ženu, ta stejně obřadně přikývne. Náčelník rozpřáhne paže.) Synu!! (Objímá ho.) Dcero!!! (Objímá ji.) Nemohl jsem se této chvíli dočkat. Mám pro vás dar! Pochopitelně jsem ho sám vynalezl. Je to převrat v dějinách lidstva. Technologický mezník!! (Hledá nůž v koutě.) Kam jsem to jenom... (Dál přehrabuje kout) Tady byl! Tady ležel!! (Obrátí se k Náčelníkové.) Žes tu zase uklízela?!!
- Náčelníková (Velmi "nenápadně") Ať šaman poprosí jediného všemohoucího a vševědoucího – třeba ho najde jako našel motyku!
- Náčelník No jo! Šamane, mohl by se všemohoucí podívat po mém největším vynálezu?
- První (Velmi sebejistě.) Pokusím se...
- Náčelník (K mladíkovi.) Teď dávej pozor. To jsi ještě neviděl! (Šamanovi.) Ještě mu řekni, že při obětech nezapomenu řádně poděkovat.
- První Vyřídím to. (Pokyne Druhému a přejdou spolu do pravého portálu. Tam probíhá obvyklý rituál s rukou na srdci.)
- Druhý Neřek ti, co mám hledat.
- První Zeptám se. Ale víš, co to asi bude? (Důstojně přechází k Náčelníkovi.) Náčelníku, neřekl jsi, co má jediný všemohoucí hledat. Mám, se tě zeptat, jestli máš na mysli...
- Náčelník Počkej!!! – Zkazil bys mi překvapení. (Šeptá Prvnímu do ucha.)
- První Rozumím. (Vrací se k Druhému a pokračují ve svém "rozhovoru".)
- (Během toho Stará svolala ženy a posílá je na strategická místa. Náčelníková hlídá kout, ve kterém by zavírací nůž měl být, Písařová se nalepí na Prvního, Lovcová si bere na starost druhého, Stará si sedá na vak Prvního.)
- Druhý (Přechází na prostředek jeviště a se zacloněnýma očima se dívá stejně jako když hledal motyku. Muži reagují jako tenkrát, to znamená dívají se stejným směrem a jako hypnotizováni postupují dopředu až před Druhého. Lovcová si na rozdíl od mužů stoupne přímo proti němu a dá si ruce vbok.)
- První (Písařové, která se ho drží jako klíště.) Ty se nepůjdeš podívat?
- Písařová Ne.
- První (Chce "nenápadně" sebrat svůj vak, ale sedí na něm stará.)
- Stará („Naivně.“) Hledáš něco, šamane?
- První Ne. Co bych měl hledat?
- Písařová Neboj se, já mu když tak pomůžu.

- První (Snaží se zbavit Písařové, ale ta svou úlohu osobní obrany plní velmi svědomitě. Navíc si První všimne, že kout je obsazen Náčelníkovou, která svou pozici rozhodně nemíní vyklidit.)
- Druhý (Začal se dívat za sebe, opět jako poprvé a potom, aniž tuší co se za ním odehrálo, jde sdělit Prvnímu, kde je zavírací nůž. Potichu, spiklenecky.) Písařova žena po tobě jede! – Viděl jsem to. Říkal jsem ti, že to s ní musí vyjít.
- První (Druhému během jejich "rozhovoru".) Nestihl jsem to vrátit. Ženský mi nedaly šanci.
- Druhý Musíme zdrhnout.
- První Zařídím to.
- Náčelník (Plný očekávání.) Tak co, šamane? Kam to zašantročila? (Bere Druhého kolem ramen, dotáhne ho ke svému kameni a posadí ho.) Nezlob se na ni, všemohoucí, je to hodná žena.
- Druhý (Mávne rukou.)
- První Náčelníku,... jediný všemohoucí a vševědoucí mi říkal... (Nemůže honem nic vymyslet, pauza.)
- Náčelník Co říkal?
- První (Řeší to osvědčeným způsobem.) Říkal... že není na světě druhého vynálezce, který by se mohl vyrovnat tvé moudrosti, velikosti a tvým nápadům. Jsi prý největší ze všech vynálezců.
- Náčelník (Posadí se a je spokojen. Na nůž zapomněl.) Tak tak. (Náčelníkové.) Slyšelas to?
- První (Nenápadně chce odejít, ale Písařová se od něho nehne ani na krok.)
- Náčelníková Slyšela. Ale pořád ještě nevím, kde je tvůj svatební dar.
- Náčelník (Opět vstane.) Počkej! Tohle byl jenom úvod! To hlavní teprve přijde. (Obrátí se na šamana.) Pokračuj, velký šamane.
- První Tedy... tedy jak už jsem říkal, jsi prý největší ze všech vynálezců..., ale s tvým posledním vynálezem je to těžké..., bude ho muset hledat delší dobu a možná i velmi daleko, ... protože to vypadá, že není ve zdejším ležení.
- Náčelníková Možná ho někdo ukradl!
- První Ano, někdo, kdo není z vaší tlupy!! (Při poslední větě se postaví proti mladíkovi a vlastně ho tím obviní.)
- Lovcová Slyšíte to, ženský?
- Stará (Během blábolení Prvního se vymódila jeho proprietami a nyní, zahalená tak, že je téměř k nepoznání, vstává a chřestí šamanovými chřestítky. S patřičným šamanským

patosem.) Vidím skrčenou postavu, vidím, jak se plíží naším ležením a bere, co jí nepatří. Krade motyku, která nám měla ulehčit práci, krade i náčelníkův svatební dar... (Také ona se blíží k Mladíkovi. U něj se však náhle obrátí k šamanovi.) ... a ukládá všechno do svého vaku. Do takového vaku, jaký má tenhle podvodník, co se vydává za šamana. Tvůj největší vynález, náčelníku, je nejspíš tady. (Podává Náčelníkovi šamanův vak.)

První (Vytrhne Staré svůj vak z rukou a přitiskne si ho na prsa.) Jak se opovažuješ? Taková drzost! Já jsem veliký šaman, největší šaman ze všech šamanů!

Náčelník Ale né... Veliký šaman jistě nemá zapotřebí...

Stará Veliký šaman to jistě zapotřebí nemá, ale tenhle podvodník možná jo!

První Ty ubohý pozemský červe, ty hnido, stihne tě hněv jediného všemohoucího a vševědoucího. Nevidělas ho kráčet po vodě?

Náčelník To je fakt. Umí kráčet po vodě. (Obrátí se na starou.) To je přece zázrak!

Stará A co tenhle? Ten ještě nepředvedl vůbec nic! Jenom mluví tak, aby se ti zalíbil.

Náčelník Taky se mi líbí! A... umí náležitě ocenit moje vynálezy! A... rozmlouvá s jediným všemohoucím! A... (neví) vševědoucím!!

První Náčelníku, ONA POCHYBUJE!!! Kdo ví, o čem všem je schopná pochybovat příště! Možná i o jediném všemohoucím a vševědoucím! Nebo dokonce o tvých vynálezech! O tvých schopnostech! Zaslouží trest! (Obrátí se k ostatním ženám.) A s ní každý, kdo by smýšlel podobně. Nejprísnější trest!!! (Opět k náčelníkovi.) Kdybych já byl náčelníkem... (To ovšem probere Písařovou, která už vidí na tomto postu svého muže a stane se z ní pravá saň.)

Písařová Cože?! – Ty lháři, ty lumpe, ty zloději, tak ty bys chtěl u nás dělat náčelníka?! To by se ti to rozkazovalo, co?! Ženský, na něj!!!

Náčelník Dost!!! (Všichni opravdu ztichnou.) Šamane, nejjednodušší bude, když všem dokážeme tvou nevinu. Vysyp to. (Ukazuje na vak, který šaman drží pevně na prsou.)

První Už i ty, náčelníku? (Vztáhne ruce k nebi.) Všemocní bohové, dejte těmto ubožákům ještě jednu šanci! Odpusťte jim jejich troufalost, jestliže vás odprosí vroucími molitbami a bohatými oběťmi! Nechali se pouze strhnout k neuváženému jednání a už v této chvíli toho jistě všichni hořce litují. Neuvalte svůj hněv na tato nebohá bezmocná holátka...

Náčelníková (Vytrhne šamanovi vak a vysype ho na zem.) Tvůj svatební dar. (Podává Náčelníkovi zavírací nůž. Ticho.)

- Náčelník Tady je! Já už jsem se opravdu bál... Ticho!!!
- Náčelníková Ale přece JE ticho.
- Náčelník No... vždyť to povídám! (Obrátí se na mladíka, předává mu zavírací nůž.) S tímto novým vynálezem... (Ještě mu ho vezme a obřadně nůž otevře.) S tímto novým vynálezem ti dávám do rukou i svou dceru. Od této chvíle se pro mě stáváš mým synem a pro všechny naším novým náčelníkem. (Obrátí se k ostatním.) Domluvil jsem.
- Lovcová (K Náčelníkové.) Už dlouho jsem neslyšela náčelníka tak krásně mluvit.
- Náčelníková Tuhle řeč si vymyslel ještě zamlada a léta si jí každý večer opakuje, aby nic nezapomněl.
- Písařová Ale to přece nejde! To je nespravedlivé!! Já jsem si myslela... (přiskočí k Písařovi) MY jsme si mysleli... vid'?' – No řekni něco!!!
- Písař (Vstane a praští Písařku po hlavě svým náčiním.)
- Písařová (Dopotácí se mezi ženy a velmi šťastně jim ukazuje svou rozbitou hlavu.) MILUJE MĚ!!! MI-LU-JE-MĚ!!! (Omdlí.)

KONEC 9. OBRAZU

OBRAZ 10

- První Tak. A co teď?
- Druhý Žijeme v epoše převratných změn. Všechno jsem okouknul a ode dneška je ze mě šaman - vynálezce.
- První Pamatuju si, jaks mi říkal, že bez tlupy jsem prd a ne šaman. Jestli se chceš živit jako šaman - vynálezce, musím ti připomenout, že i ty seš bez tlupy prd a ne šaman - vynálezce.
- Druhý Pojd' sem. (Chytne ho kolem ramen a ukazuje do hlediště.) Táhle v tom údolí žije tlupa a představ si, neznají ani motyku, ani zavírací nůž, o písnu ani nemluví. A bojej se vody!
- První Nepovídej! Mají šamana?
- Druhý Nedávno umřel.
- První A náčelník?
- Druhý Starej, hloupej.
- První Výborně! – Mám plán! Mohli bysme...
- Druhý JÁ bych mohl!! – Ty si jdi kam chceš. Ale ne se mnou!
- První (Sladce – jako med.) Ale, ale... Nebudeme si přece vzájemně škodit. Určitě nechceš, abych musel jejich náčelníkovi vyprávět, jak je to s tvými vynálezy...
- Druhý Ty jsi fakt... rozenej šaman. – No tak jo. – Já vynálezce, ty šaman. Ale žádný blbosti!! Normální šaman jak má bejt.
- První Jasně.
- Druhý Jenom to s tím dutým stromem, informacemi o prohřešcích druhých a obět'mi navíc, to zavedem. To byl dobrej nápad.
- První Jistě! Oběti navíc se vždycky hodí!!
- Druhý A o ty oběti se budeme dělit!
- První Dělit? Proč dělit? Každý přece budeme mít svoji živnost.
- Druhý No tak se holt stanu šamanem - vynálezcem.
- První Dobře, dobře, tak se budeme dělit. Vydřiduchu!! Ale před každým novým vynálezem mě necháš, abych před celou tlupou požehnal tvému snažení! – Ať všichni vidí, že moje požehnání opravdu funguje.
- Druhý Platí. Tak jdeme, ne? (Odcházejí.) Nám dvěma se přece vždycky povede dobře...

KONEC